

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ: КОЛЕКЦІЇ МАТЕРІАЛІВ ЯК ОСНОВА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Жигалюк Ангеліна
молодший науковий співробітник,
відділ цифрових технологій і
комп'ютерного забезпечення
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

У ХХІ столітті цифрова трансформація стала ключовою тенденцією розвитку суспільства, що охоплює всі сфери життя, у тому числі виховну діяльність. Глобалізація і технологічний прогрес потребують від освітніх систем адаптації та модернізації, переходу до інноваційних підходів на основі цифрових технологій.

Сучасна цифрова освіта відкриває широкі можливості для персоналізації навчання, створюючи індивідуальні траєкторії для кожного учня, та забезпечує гнучкість навчання завдяки онлайн-курсам та платформам. Аналіз даних, що збираються з цифрових платформ управління навчанням (LMS), дає можливість підвищити ефективність навчання та надати якісний зворотний зв'язок [10, с. 262–263].

Однак для ефективного використання цих можливостей необхідна систематизація та інтеграція досить великих обсягів даних, що генеруються в цифровому освітньому середовищі. Об'єднання цифрових даних у віртуальні колекції набуває дедалі більшого практичного значення.

Такі колекції є сукупністю систематизованих відомостей, що стосуються предметної галузі, та забезпечують засоби для накопичення, збереження, оновлення й використання знань. Вони можуть містити візуальні довідники, інтерактивні 3D моделі, мультимедійні матеріали та інструменти для візуалізації даних, що сприяє глибшому розумінню складних концепцій та обміну знаннями [1, с. 233–234].

Інформаційно-аналітичний супровід у наукових дослідженнях є комплексним процесом, що охоплює всі етапи наукової діяльності – від збирання

та оброблення даних до їх аналізу та інтерпретації. Він є необхідною умовою для отримання достовірних і об'єктивних результатів, а також для прийняття обґрунтованих рішень на основі цих результатів.

Сучасні підходи до інформаційно-аналітичного супроводу ґрунтуються на використанні цифрових технологій, що дає змогу автоматизувати багато рутинних процесів і підвищити ефективність роботи дослідників. Важливим аспектом є також застосування трансдисциплінарного підходу, що передбачає інтеграцію знань з різних галузей науки для більш глибокого та всебічного аналізу досліджуваних явищ [8, с. 34–35].

Для забезпечення ефективності отримання якісних прикладних результатів у дослідженні з проектування цифрових освітніх ресурсів, що в кінцевому підсумку спрямовано на покращення освітнього процесу, особлива увага приділяється організації адекватного інформаційно-аналітичного супроводу. Це передбачає ретельне вивчення, систематизацію та узагальнення широкої джерельної бази, включаючи наукові публікації, методичні рекомендації, а також аналіз існуючого цифрового освітнього контенту [9, с. 31].

Віртуальні колекції є важливим інструментом інформаційно-аналітичного супроводу в цифровій трансформації освіти, оскільки вони забезпечують систематизацію та зберігання великих обсягів інформації, а також дають можливість для її швидкого пошуку та аналізу.

На сьогодні у відкритому доступі вже існує низка віртуальних колекцій, що сприяють здійсненню інформаційно-аналітичного супроводу в системі вітчизняної освіти. До найбільш значущих віднесемо: «Нормативно-правова база національно-патріотичного виховання» (<https://sites.google.com/site/zahist56/normativno-pravova-baza-nacionalno-patrioticne-vihovanna>) [6], «Інформаційна база матеріалів з патріотичного виховання» (<https://sites.google.com/site/yfhjkmcrfz/патріотичне-виховання/інформаційна-база-матеріалів-з-патріотичного-виховання>) [3], «Національно-патріотичне виховання молоді: онлайн видання» (<http://4uth.gov.ua/national-and-patriotic-education-of-youth-digital-collection/>) [5],

«Національно-патріотичне виховання молоді» (<https://kristti.com.ua/karta-sajtu-2/natsionalno-patriotychne-vyhovannya-m/>) [4], «Патріотичне виховання» (<https://dnpb.gov.ua/ua/patriotychne-vykhovannya/>) [7].

Також зазначимо, що фахівці ДНПБ України в межах віртуального читального залу освітянина (<https://dnpb.gov.ua/ua/virtualni-chyitalni-zaly/virtualnyy-chyitalnyy-zal-osvityanyna/>) [2] розпочали формування колекції матеріалів із питань інформаційно-аналітичного супроводу національно-патріотичного виховання. До цієї колекції увійшли посилання на нормативно-правові документи, праці українських науковців з питань національно-патріотичного виховання тощо.

Отже, цифрова трансформація освіти та наукової діяльності є невідворотною тенденцією, що потребує вдосконалення інформаційно-аналітичних інструментів її реалізації.

Одним із таких інструментів є віртуальні колекції, що уможливлюють забезпечення доступу до релевантної інформації та більш зручне використання її в освітньо-науковому процесі. Зокрема, це стосується інформаційно-аналітичного супроводу національно-патріотичного виховання.

Список використаних джерел

1. Варахсіна Н. В. Використання баз знань у візуалізації освітнього процесу. *Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя* : зб. матеріалів (наук. пр., тез доп.) 6-го Міжнар. науково-практ. WEB-форуму. Вінниця, 2024. Вип. 5. С. 232–234. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741290/> (дата звернення: 23.03.2025).

2. Віртуальний читальний зал освітянина. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. 2006–2024*. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/virtualni-chyitalni-zaly/virtualnyy-chyitalnyy-zal-osvityanyna/> (дата звернення: 26.03.2025).

3. Інформаційна база матеріалів з патріотичного виховання / підгот. К. В. Нарольська. *Патріотичне виховання*. URL: <https://sites.google.com/site/yfhljkmcrfz/патріотичне-виховання/інформаційна-база-матеріалів-з-патріотичного-виховання> (дата звернення: 26.03.2025).

4. Національно-патріотичне виховання. *Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»*. URL: <https://kristti.com.ua/karta-sajtu-2/natsionalno-patriotychne-vyhovannya-m/> (дата звернення: 26.03.2025).

5. Національно-патріотичне виховання молоді: онлайн видання. *Державна установа «Український державний центр позашкільної освіти»*. 2002–2025. URL: <http://4uth.gov.ua/national-and-patriotic-education-of-youth-digital-collection/> (дата звернення: 26.03.2025).

6. Нормативно-правова база національно-патріотичного виховання [Електронний ресурс] / упоряд. І. Ольховський. *Захист України. 2011–2025*. URL:

<https://sites.google.com/site/zahist56/normativno-pravova-baza-nacionalno-patrioticne-vihovanna> (дата звернення: 26.03.2025).

7. Патріотичне виховання. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського*. 2006–2024. URL: <https://dnrb.gov.ua/ua/patriotychne-vykhovannya/> (дата звернення: 26.03.2025).

8. Ростока М. Л. Інформаційно-аналітичний супровід підготовки наукових кадрів: трансдисциплінарний підхід. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 1 (202). С. 31–36. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1\(202\)-31-36](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1(202)-31-36).

9. Ростока М. Л. Кластеризація інформаційно-аналітичного супроводу наукового дослідження із проєктування цифрових освітніх ресурсів. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 5 (212). С. 30–37. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-5\(212\)-30-37](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-5(212)-30-37).

10. Сидоренко Т. В., Сидоренко А. І. Цифрова трансформація вищої освіти в контексті викликів XXI століття. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі* : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 29–30 жовт. 2024 р. Київ, 2025. С. 261–264. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744849/1/Збірник_Дидактика_2024\(2025\).pdf#page=262](https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744849/1/Збірник_Дидактика_2024(2025).pdf#page=262) (дата звернення: 23.03.2025).

ІНТЕГРАЦІЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ І ГРИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Загородній Ігор

аспірант спеціальності 012 Дошкільна освіта,
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка,
м. Глухів, Україна

Актуальність національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, результатом якого є сформована соціально-громадянська компетентність, зумовлена суперечністю між потребою у громадянах із високою національною свідомістю і низьким її рівнем. Ця суперечність загострилась під час російсько-української війни.

Проблемі національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, формуванню соціально-громадянської компетентності присвячено праці українських науковців Л. Артемової, А. Богуш, С. Бойко, В. Бутенко, О. Варецької, Н. Гавриш, С. Кондратюк, О. Косенчук, О. Кучер, Т. Поніманської, О. Пометун, О. Рейпольської, Т. Смагіної та інших.

Соціально-громадянська компетентність – це здатність до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини, готовність